

ఖుర్ఆన్

మొదటి జిల్హిజ్జామ్

మహిమలు, నియమాలు

ప్రచురణ

إِنشَاء الْعِلْمِ حَيْدَرُ

ఇదారా అప్రెస్ ఉలూమ్

హైదరాబాద్

బిస్మిహీ త'ఆలా

దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారి పవిత్ర హదీసులలో (అనగా బోధనలలో) బక్రీద్ మాసపు (జిల్ హిజ్జా) మొదటి పది రోజుల ఘనత మరియు ప్రాముఖ్యతను ఎంతో గొప్పగా చెప్పబడింది. అల్లాహ్ త'ఆలా సూరే అల్ ఫజ్ర్ రెండవ ఆయత్తు లో వాటి రాత్తుల పై ప్రమాణము చేసారు. దీన్ని బట్టి వాటి ఘనత మరియు ప్రాముఖ్యత గురించి మనం అంచనా వేయవచ్చు.

అల్లాహ్ త'ఆలా కు ఈ 10 రోజులలో చేసే పుణ్యకార్యాలు సంవత్సరమంతా చేసే పుణ్యకార్యాల కంటే చాలా ఇష్టమని దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు తెలిపారు. ఇది విన్న సహాబా “ఓ దైవ ప్రవక్తా ! అంటే దేవుని మార్గంలో చేసే జిహాద్ కన్నా ఈ 10 రోజుల్లో చేసే పుణ్యకార్యాలే అల్లాహ్ కు ప్రియమైనవా?” అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారిని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త గారు “అవును, దేవుని మార్గము లో చేసే జిహాద్ కూడా ఈ 10 రోజుల్లో చేసే

పుణ్యకార్యాలతో సమానమైంది కాదు. కాని ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రాణము మరియు ధనము తీసుకొని జిహాద్ లో కి వెళ్ళి వాటి నుండి దేన్నీ వెనక్కి తీసుకురాడో (అంటే వీర మరణాన్ని పొందుతాడో) అతడి ఈ తెగింపు ఈ పది రోజుల్లో చేసే పుణ్యకార్యాలకు సరిసమానము కాగలదు. (బుఖారీ: 1/132)

ఈ 10 రోజుల్లో మీరు సుబ్హానల్లాహ్ (అల్లాహ్ పరిషుద్ధుడు, లోపాలన్నిటికీ అతీతుడు) లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్ (అతడే పూజింపదగినవాడు) అల్లాహు అక్బర్ (అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్పవాడు) మరియు అల్ హందు లిల్లాహ్ (సకల స్తోత్రాలు అతడికే వర్తించునూ) ఎక్కువగా చదవండి అని ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఉపదేశించారు. (తబ్రానీ)

దేవుని కరుణ భక్తుల పై వర్షించే ఈ 10 రోజుల్లో వీటిని సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా చదువుతూ వుండాలి. కావాలనుకుంటే వీటన్నిటినీ విడి విడిగా చదవ గలరు, లేదా అన్నిటినీ కలిపి మూడవ కలిమా రూపంలో కూడా చదవ గలరు. ఇవి కాకుండా ఈ 10 రోజుల్లో

చేయవలసిన వేరే ప్రత్యేక ఆరాధన గానీ ప్రత్యేక నమాజు గానీ ఏమీ లేదు. (ఖురాన్ పఠించడం ద్వారా, నమాజు ఆచరించడం ద్వారా, ఉపవాసము పాటించడం ద్వారా, దాన ధర్మాలు చేయడం ద్వారా) ఏ రకంగానైనా దేవుణ్ణి ఆరాధించవచ్చు.

ఇస్లాం లో రంజాన్ మాసపు చివరి 10 రోజులకు ప్రత్యేక ఘనత వుంది, అలాగే బక్రీద్ మాసపు తొలి 10 రోజులకూ కొంత ఘనత మరియు ప్రాముఖ్యత వుంది. దేని ఘనత దానిదే. కాబట్టి రెండిటినీ పొందేందుకు కృషి చేయాలి.

బక్రీద్ మాసపు తొలి 9 రోజుల్లో ఉపవాసము పాటించడం అలాగే 10 రాత్రులూ జాగారం చేసి అల్లాహ్ ను ఆరాధించడం అభిలాషణీయం. అంటే అల్లాహ్ కు ఎంతో ఇష్టం.

(ఆలమ్గీర్: 1/28; దుర్రే ముఖ్తార్: 2/24)

ఈ 9 రోజుల్లో ఉపవాసము వున్నవారికి ప్రతీ ఉపవాసానికి బదులు ఒక్కో సంవత్సరం ఉపవాసము పాటించినంత పుణ్యము లభిస్తుంది మరియు ఈ 10

రాత్రుల్లో ఆరాధన చేసిన వారికి ప్రతీ రాత్రి ఆరాధనకు బదులు ఒక్కో షబే ఖదర్ లో ఆరాధనకు లభించినంత పుణ్యము లభిస్తుందని పవిత్ర హదీసులో వీటి ఘనత పేర్కొనబడింది. (తిర్మిజీ: 1/158)

ఎవరైనా 10 రాత్రులూ జాగారం చేసి ఆరాధించినట్లైతే అతడు 10 షబే ఖదర్ రాత్రులు పొందినంత పుణ్యాన్ని దక్కించుకుంటాడు. అలాగే మొత్తం 9 రోజులూ ఉపవాసము వున్నవాడు 9 సంవత్సరాలు నఫిల్ ఉపవాసము పాటించినంత పుణ్యాన్ని పొందుతాడు. కాని పదవ రోజు నుండి పదమూడవ రోజు వరకు (అనగా 4 రోజులు) ఉపవాసము వుండకూడదు. ఆ రోజుల్లో ఉపవాసము నిషేధితం (హరామ్).

హజ్రత్ హఫ్సహ్ రజియల్లాహు అన్హో గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఈ తొమ్మిది రోజుల ఉపవాసాన్ని ఎప్పుడూ విడిచి పెట్టేవారు కాదు.

(నసయీ, మిష్కాత్: 180)

ఈ నెల 8,9 మరియు 10 ఈ మూడు రాత్రుల్లో ఆరాధించే వారికి స్వర్గము ప్రాప్తిస్తుందని హదీసులో శుభవార్తను అందించడం జరిగింది.

(తర్గీబ్ వ తర్హీబ్: 2/152)

అలాగే పదవ రాత్రి అనగా బక్రీద్ పండుగ రాత్రిని గూర్చి మరో ఫజీలత్ (ఘనత) హదీసులో ఈ విధంగా చెప్పబడింది: “ఏ రోజునైతే అందరి హృదయాలు చచ్చుబడిపోతాయో ఆ రోజు కూడా బక్రీద్ రాత్రి ఆరాధనలో వున్నవాడి హృదయం సజీవంగానే వుంటుంది”. (ఇబ్నీ మాజహ్: 127)

ప్రళయదినం ఎంతో భయానకంగా, దుఖభరితంగా వుంటుంది. ఆ రోజున ఎటువంటి చింత, దుఖము లేకుండా వుండడం ఇది చాలా గొప్ప విషయం.

అలాగే హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నీ ఉమర్ రజియల్లాహు అన్హు గారి కథనం ప్రకారం బక్రీద్ పండుగ రాత్రి చేసే దువా తిరస్కరించబడదు.

(బైహఖీ: 3/342; ముసన్నఫ్ అబ్దుర్రజ్జాబ్)

కాబట్టి పండుగ రాత్రి జాగారం చేసేవారు బాగా

దువాచేయడంలో నిమగ్నమై వుండాలి. దువా కూడా దేవుని ఆరాధనే కాబట్టి దువా చేసేవారికి కూడా పుణ్యం లభిస్తుంది. ఏమైనప్పటికీ ఈ 10 రోజుల్లో బాగా మనస్సుపెట్టి, శ్రద్ధగా అల్లాహ్‌ను ఆరాధించాలి. మొదటి 9 రోజుల ఉపవాసము పాటించిన వారికి ప్రతీ ఉపవాసానికి బదులు ఓ సంవత్సరమంతా నఫిల్ ఉపవాసము వున్నంత పుణ్యము లభిస్తుంది. ఇది కాకుండా “అరఫహ్” అనగా 9 వ రోజు పాటించే ఉపవాసానికి మరో ప్రత్యేక ఘనత హదీసులో చెప్పబడింది. అదేమిటంటే అరఫహ్ రోజు ఉపవాసము ఉన్న వారి క్రిందటి సంవత్సరపు మరియు రానున్న సంవత్సరపు సగీరా గునాగ్ (చిన్న చిన్న పాపాలు) క్షమించబడతాయి.

(తిర్మిజీ: 1/157)

మరో హదీసులో అరఫహ్ రోజు ఉపవాసము వున్నవారి ఒకదాని తరువాత మరొకటి, రెండు సంవత్సరాల తప్పులు క్షమించబడతాయని వుంది.

(తర్గీబ్ వ తర్హీబ్)

మరో హదీసు ప్రకారం అరఫహ్ నాడు వుండే ఉ

పవాసం వెయ్యి రోజుల ఉపవాసాలకు సమానం.

(బైహాఫ్: 3/346)

అరఫహ్ రోజు వుండే ఉపవాసానికున్న ఘనత వాస్తవానికి అరఫాత్ మైదానములో హజీల పై కురిసే రెహ్మత్ (దైవ కారుణ్యం) మరియు బర్కాత్ (శుభాలు) లలో భాగ్యస్వాములు కావాలనే విధించబడింది. హజ్ లో పాల్గొనలేని ఎంతో మంది విశ్వాసులు ఉపవాసము పాటించి ఆ రోజున వర్షించే చాలా ప్రత్యేకమైన శుభాలలో మరియు దైవ కారుణ్యంలో నుండి ఎంతో కొంత భాగాన్ని పొందగలగాలనేదే ఆ రోజు ఆచరించే ప్రత్యేక ఉపవాసము యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం.

(మ'ఆరిఫుల్ హదీస్: 4/163)

హజ్రత్ అనస్ రజియల్లాహు అన్హు గారి కథనం ప్రకారం ఆ పది రోజులలో నుండి ప్రతీ రోజు (ఘనత మరియు ప్రాముఖ్యత పరంగా) వెయ్యి రోజులతో సమానం మరియు తొమ్మిదవ తేది అనగా అరఫహ్ రోజు పదివేల రోజులతో సమానమని సహాబా రజియల్లాహు అన్హుమ్ లో అందరూ అనుకునేవారు.

(బైహాఫ్: 3/355)

అరఫహ్ రోజున ప్రార్థనలు (దువాల) స్వీకరించ
-బడతాయి.

(మువత్తా ఇమామ్ మాలిక్, ముస్లిమ్: 4/107)

ఒక హదీసులో అరఫహ్ రోజున నరకవాసులను
విడుదల చేసినంత ఎక్కువగా ఏ ఇతర రోజున వారు
విడుదల చేయబడరని వుంది.

(ముస్లిమ్: 1/436; బైహఖీ)

ఓ ఉదాహరణ తో దీన్ని అర్థం చేసుకోండి.
ఇహలోకపు రాజ్యాలు కొన్ని ముఖ్య సందర్భాలలో ఖైదీల
శిక్ష తగ్గించడం లేదా వారిని విడుదల చేయడం లాంటి
చర్యలు చేపడతారు మరియు ఖైదీలు కూడా ఆ ప్రత్యేక
సందర్భాలను తమకు వరాలుగా భావించి అధికారులకు
కృతఘ్నుతలు తెలియజేసుకుంటారు. అదేవిధంగా అరఫహ్
అనే శుభదినాన దేవుని రాజ్యంలో ఇంతకంటే ఎక్కువగా
పాపాత్ములను ఎవరైతే ఫరోర అపరాధాలు చేసి
భయంకరమైన నరక దండనకు అర్హులయ్యారో వారిని
నరకం నుండి విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి
మనం కూడా ఈ శుభదినాన్ని మన పాలిట ఓ గొప్ప

వరంగా భావించి పశ్చాత్తాపము (తౌబ్) మరియు దేవుని ఆరాధన లో సాయశక్తులా కృషిచేయాలి. ఏ రోజుల్లోనైతే ఆరాధన యొక్క ఘనత, ప్రాముఖ్యత పెరిగిపోతుందో, ఆ రోజుల్లో పాపకార్యాలు చేస్తే దాని శిక్ష కూడా అంతే పెరిగిపోతుంది. కాబట్టి అటువంటి దినాలలో పాపాలకు చాలా దూరంగా వుండాలి. అలాగే దేవుని ధ్యానము, దువా (ప్రార్థన) మరియు ఇస్కేగ్ ఫార్ (పాప పరిహారము కొరకు పశ్చాత్తాపం) లో నిమగ్నమై వుండాలి. ఎందుకంటే అవి పాపక్షమాపణ దినాలు. అటువంటి దినాలలోనూ పాపాలు చేయడం చేతులారా నరక విముక్తి నుండి తమను తాము విహీనపర్చుకోవడం తో సమానం.

ఇస్లాంలో జిల్ హిజ్జా మాసపు 9 వ తేదీన హజీలు 'అరఫాత్' మైదానములో జమా అయిన రోజునే “యౌమే అరఫహ్” (అరఫహ్ రోజు) అని అంటారు. ఎంతో మంది అజ్ఞానులు ఎన్నో ఇతర రోజులకు కూడా 'అరఫహ్' అని స్వయంగా పేరు పెట్టుకున్నారు. ఇది తప్పు.

ప్రతీ ఫరజ్ నమాజు తరువాత కొన్ని ప్రత్యేక పదాల

ద్వారా దేవుని గొప్పతనాన్ని కొనియాడటం తప్పనిసరిగా విధించబడింది. ఆ ప్రత్యేక పదాలనే “తక్బీరే తష్వీర్” అంటారు. ఆ ప్రత్యేక పదాలు:

**అల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ లా ఇలాహా
ఇల్లాల్లాహు వల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ వ
లిల్లాహిల్ హంద్**

తొమ్మిదవ తేదీ ఫజర్ నమాజు నుండి పదమూడవ తేదీ అసర్ నమాజు వరకు ప్రతీ పరజ్ నమాజ్ (అది సామూహికంగా ఆచరించినా లేదా వంటరిగా ఆచరించినా) సలామ్ చేసిన వెంటనే పురుషులు బిగ్గరగా, స్త్రీలు నెమ్మదిగా తక్బీరే తష్వీర్ ఒక్క సారి చదవడం వాజిబ్ (అనగా తప్పకుండా ఆచరించవలసిన విధి).

(షామీ: 1/564)

చాలామంది స్త్రీలు తెలియక తక్బీరే తష్వీర్ విషయంలో చాలా అశ్రద్ధ చూపుతారు, తక్బీరే తష్వీర్ ను అశ్రద్ధ చేయడం అనేది ఒక వాజిబ్ ను వదిలి పెట్టడం. అది పెద్ద అపరాధము

అయ్యామే తష్వీర్ (9-13 జిల్ హిజ్జా) లో

విశ్వాసులు ఉపవాసాన్ని విరమించి అన్నపానియాలు సేవించడం అల్లాహ్ కు చాలా ఇష్టమని సహీహ్ హదీసుల ద్వారా తెలుస్తుంది. (ముస్లిమ్: 1/360)

కాని అన్నపానియాలు సేవిస్తూ దేవుణ్ణి కూడా స్మరిస్తూ వుండాలి.

ఈ ఐదు రోజుల్లో ప్రతీ ఫరజ్ నమాజు తరువాత, ఈద్గాహ్ కు వస్తూ పోతూ అలాగే ఖుత్బా చదివే ఇమామ్ కు ఈ పదాలను ఎక్కువగా చదవమని ఆఘుపించబడింది.

**అల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ లా ఇలాహ
ఇల్లాల్లాహు వల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్
వలిల్లాహిల్ హంద్.**

అల్లాహ్ త'ఆలా మనందరికీ ఈ పవిత్ర దినాలు మరియు పవిత్ర రాత్రుల శుభాలతో లబ్ధి పొందే భాగ్యాన్ని కలిగించుగాక. ఆమీన్...

నోట్:- ప్రతీ రాత్రీ మరునటి దినముతో కలిసి వుంటుంది. అంటే ముందు రాత్రీ ఆ తరువాత పగలు. (ఇస్లామ్ లో ప్రతీ రోజు రాత్రీ నుండి ఆరంభమై,

సూర్యాస్తమం తో పూర్తైతుంది.) ఏ దేశములో నివసించే వారికి ఆ దేశపు తేదీనే వర్తిస్తుంది. కాబట్టి వారు దాన్నే అనుసరించాలి. సౌదీ అరబ్ లేదా ఇంకే ఇతర దేశపు తారీఖు వారికి వర్తించదు.

కొందరు ఏ హదీసులోనైనా ఒక ఆచరణ యొక్క పుణ్యం వారు ఊహించిన దాని కంటే ఎక్కువగా వుంటే ఆ హదీసు పై అనుమానం వ్యక్తం చేస్తుంటారు. వారి అనుమానానికి గల కారణం దేవుని యొక్క గొప్ప దయా, కనికరాల గురించి సరైన అవగాహన లేకపోవడం. ఏ ఆచరణ కి ఎంత పుణ్యం ఇవ్వాలి, ఎంత కేటాయించాలి అన్నది అల్లాహ్ చేతిలో వుంది. కాబట్టి హదీసు సహీహ్ (విశ్వసనీయమైనది) అయినప్పుడు ఒక విశ్వాసికి ఇటువంటి దురాలోచనలు రాకూడదు.

బక్రీద్ పండుగ మొదటి ఖుత్బాలో వరుసగా తొమ్మిది సార్లు, రెండవ ఖుత్బా ఆరంభములో ఏడు సార్లు మరియు చివరిలో మిమ్బర్ పై నుండి దిగక ముందు పద్నాలుగు సార్లు బిగ్గరగా (ఇమాము) తక్బీర్ చెప్పడం ముస్తహబ్ (అభిలాషణీయం). చాలా మందికి ఇది

తెలియదు.

(దుర్రే ముఖార్: 1/561)

ఖుర్బానీ షాస్తేఖికోతే

“ఖుర్బానీ” అంటే వట్టి జెంతువును బలివ్వడం లేదా మాంసము తినడం, తినిపించడం కాదు, ‘ఖుర్బానీ’ అంటే దేవుని మెప్పు పొందేందుకు తమ యావత్తునూ దేవుని సన్నిధిలో పూర్ణహృదయముతో సమర్పించుకోవడం.

ఖుర్బానీ ఓ దైవాదేశేషు

ఫసల్లి లిరఖ్బిక వన్హార్

కనుక నీవు నీ ప్రభువు కొరకే నమాజు చేయ్

మరియు నీ ప్రభువు కోసమే ఖుర్బానీ ఇవ్వు.

(అల్ కొసర్: 2)

పై వచనము ద్వారా 2 విషయాలు అర్థమౌతున్నాయి:

1. అల్లాహ్ త‘ఆలా తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారికి మరియు వారిని విశ్వసించిన వారి సంతతికి ఖుర్బానీ చేసేందుకు ఆదేశించారు. 2. అలాగే సంకల్ప శుద్ధితో, దైవానుగ్రహ సాధన కోసమే ఖుర్బానీ ఇవ్వాలి. ఏ ఇతర ప్రయోజనాల కోసం ఇవ్వరాదు.

దైవజ్యోతి ఆసేలు

లయ్ యనాలల్లాహ్ లుహూముహ్ వలా దిమాఉహ్
వలాకియ్ యనాలుహుత్ తక్ వా మిన్ కుమ్.
వాటి మాంసముగాని, వాటి రక్తముగాని అల్లాహ్ కు
చేరదు. మీ భయభక్తులే ఆయనకి చేరుతాయి.

(అల్ హజ్: 37)

ప్రతి ఆరాధనలో, దేవుని కొరకు చేసే ప్రతి పనిలో,
ప్రత్యేకించి “ఖుర్బానీ” లో సంకల్ప శుద్ధి అసలు అని,
అది లేనిదే ఖుర్బానీ అంఘీకరించబడదని ఈ వచనము
ధ్వారా స్పష్టమౌతుంది.

ఖుర్బానీ ఏమిటి?

హజ్రత్ జైద్ ఇబ్నీ అర్ఖమ్ రజియల్లాహు అన్హు
గారి ఉల్లేఖనం ప్రకారం, సహాబా (దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు
అలైహి వసల్లమ్ గారి శిష్యులు) ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి
వసల్లమ్ గారిని ఈ విధంగా ప్రశ్నించారు: ఓ దైవ ప్రవక్తా!
ఈ ఖుర్బానీలు ఏమిటి? ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి
వసల్లమ్ గారు “ఖుర్బానీ మీ తండ్రి అయిన హజ్రత్
ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ గారి సున్నత్ (పాటించిన

పద్ధతి/సాంప్రదాయం)” అని జవాబిచ్చారు. వారి సాంప్రదాయం పై అమలు చేస్తే మాకేమి లభిస్తుంది? అని మరులా వారు ప్రశ్నించగా: “ఖుర్బానీ ఇచ్చిన జెంతువుకు వున్న ప్రతీ వెంట్రుకకు బదులు ఒక పుణ్యం లభిస్తుందని” అన్నారు. దానికి వారు ఊన్ కలిగివున్న మేకను బలిస్తే? అని అడగ్గా: దానికి వున్న ప్రతీ వెంట్రుకకు బదులుగా ఒక పుణ్యం లభిస్తుందని” అన్నారు. పై హదీసు ద్వారా 3 విషయాలు అర్థమైయ్యాయి.

1. ఖుర్బానీ హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ గారి సున్నత్. మరియు హజ్రత్ ఇబ్రాహీమ్ అలైహిస్సలామ్ గారు ముస్లిమ్లందరి పెద్ద మరియు వారి ముత్తాత.
2. ఖుర్బానీ ఇచ్చే జెంతువు (బలి పశువు) పై వున్న ప్రతీ వెంట్రుకకు బదులుగా ఒక పుణ్యం లభిస్తుంది. 3. సాధారణ వెంట్రుకలు కాకుండా ఊన్ వున్న జెంతువును బలిస్తే దాని ప్రతీ వెంట్రుకకు బదులుగా ఒక పుణ్యం లభిస్తుంది.

అల్లాహ్‌లో కోల్ల ఇష్టమైన కార్గ్

హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా గారి కథనం

ప్రకారం దైవ ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఈ విధంగా ఉపదేశించారు: యౌమున్ నహర్ (అనగా బక్రీదున్) మనషి చేసే పుణ్యకార్యాలన్నిటిలో అల్లాహ్ కు చాలా ఇష్టమైనది ఖుర్బానీ ఇవ్వడం. ఆ రోజు దీన్ని మించిన కార్యం వేరొకటి లేదు. అది అల్లాహ్ కు ఎంత ఇష్టమంటే ఖుర్బానీ చేసేటప్పుడు దాని రక్తపు బొట్టు నేలను తాకక ముందే దేవుని సన్నిధిలో అది అంగీకరించబడుతుంది, మరియు ప్రళయ దినాన ఖుర్బానీ ఇవ్వబడిన ప్రతీ పశువు సజీవంగా, దాని కొమ్ములు, వెంట్రుకలు మరియు గోళ్ళతో సహా దేవుని సన్నిధిలోకి రప్పించబడుతుంది. కాబట్టి అల్లాహ్ కు ఇష్టమైన ఖుర్బానీ ని మీరు మనస్ఫూర్తిగా చేయండి.

ఈ హదీసు ద్వారా మనకు తెలిసిందేమిటంటే:

1. అరబీ మాసాలలో “జిల్ హిజ్జాహ్” లోని 10,11, మరియు 12 వ తారీఖులలో నఫిల్ పుణ్యకార్యాలన్నిటిలో ఖుర్బానీ అల్లాహ్ కు చాలా ప్రియమైనది. కాబట్టి అల్లాహ్ తాతా ఎవరికైతే సిరిసంపదలు ప్రసాదించాడో వారు సాధ్యమైనంత వరకు నఫిల్ ఖుర్బానీలు చేసేందుకు ప్రయత్నించాలి.

మరియు ప్రతీ సంవత్సరం ఖుర్బానీ చేశారు.

(తీర్థిజీ: 4/92)

ఖుర్బానీ ఇవ్వడం ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారికి ఎంతో ఇష్టం, అందుకే వారు ప్రతీ ఏట ఖుర్బానీ చేశారని దీని ద్వారా అర్థమౌతుంది.

ఖుర్బానీ అల్లాహ్ కు మరియు వారి ప్రవక్తకు ఇష్టమైంది కాబట్టి మధ్యతరగతి వారు ఖుర్బానీ వారిపై విధి కాకపోయినా వీలుంటే వారు కూడా ఖుర్బానీ చేసేందుకు ప్రయత్నించాలి.

మీర ఈ డిగ్రాఫ్ లో రావడం

హజ్రత్ అబూ హురైరా రజియల్లాహు అన్హు గారి కథనానుసారం దైవ ప్రవక్త హజ్రత్ ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు ఇలా అన్నారు: “ఖుర్బానీ ఇచ్చే శక్తి కలిగివున్నవారికి, ఖుర్బానీ ఇవ్వని వాడు మా ఈద్గాహ్ దరిదాపులకు కూడా రాకూడదు.”

పై హదీసులో ఖుర్బానీ చేయని వారికి ఎటువంటి జడిపింపు వుందో ప్రత్యేకించి చెప్పనట్లురలేదు.

భార్యే తీయివ్వేసి ఖుర్బానీ

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు బక్రీద్‌న తమ భార్య అయిన హజ్రత్ ఆయిషా రజియల్లాహు అన్‌హా గారి తరపున ఒక ఆవును బలిచ్చారు.

(ముస్లిమ్)

బక్ర భార్య తరపునే కాదు, ఇతరుల తరపున కూడా ఖుర్బానీ ఇవ్వచ్చు. పిల్లల తరపున ఎవరైనా ఖుర్బానీ చేయాలనుకుంటే వారు పిల్లల తరపున ఖుర్బానీ చేయవచ్చు.

ఆవును కూడా బలివ్వచ్చు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ గారు కూడా ఆవును ఖుర్బానీ ఇచ్చారు.

ఖుర్బానీ కు సోంబంధంబిసే సయియే సోబంధీసేలు

1. ఈ క్రింది ఐదు షరతులు ఏ స్త్రీ, పురుషులలో నైతే వుంటాయో వారి పై ఖుర్బానీ వాజిబ్ బైతుంది. అనగా విధించబడుతుంది, వారు తప్పనిసరిగా ఖుర్బానీ ఇవ్వాలి.
 - (అ) ఇస్లామ్: అనగా ఇస్లామ్ ధర్మాన్ని పాటించేవాడై వుండాలి. ముస్లిమేతరుల పై ఖుర్బానీ విధి కాదు.
 - (ఆ) ఆకిల్: అనగా వివేకము, మతిస్థిమితము

కలిగివుండాలి. మతిస్థిమితము లేని వారి పై ఖర్చానీ విధికాదు.

(ఇ) బాలిగ్: అనగా వయోజనుడు (బాల్యదశ దాటిన వాడు) కావాలి. పిల్లల పై ఖర్చానీ విధించబడలేదు.

(ఈ)ముఖీమ్: స్థానికుడై వుండాలి. అనగా ప్రయాణికుడు/ బాటసారి పై ఖర్చానీ విధికాదు.

(ఉ) స్వేచ్ఛ: పూర్వం బానిసలు వుండేవారు, వారి పై ఖర్చానీ విధించబడదు.

(ఊ) ధనవంతుడై వుండాలి. పేదవారి పై ఖర్చానీ విధించబడలేదు.

2. పై షరతులు వున్న ప్రతీ వ్యక్తి తన తరపున తప్పనిసరిగా ఖర్చానీ ఇవ్వాలి. ఇతరుల తరపున (ఉదా:- తమ సంతానము లేదా తల్లిదండ్రుల తరపున) ఖర్చానీ ఇవ్వడం అతని పై విధి కాదు. ఒక వేళ అతడే ఇష్టపడి చేస్తే తప్పేమీ లేదు. వారి తరపు నుండి అది అంగీకరించబడుతుంది.

3. ఎవరి వద్దనైతే 52.5 తులాల (612.360 గ్రాముల) వెండి లేదా 7.5 తులాల (87.479 గ్రాముల) బంగారము లేదా వాటి విలువకు సరిపడ డబ్బు లేదా

ఏదైన ఇతర ఆస్తిపాస్తులు లేదా నిత్యవసర సామను అలాగే అతడు చేసిన అప్పులను మినహాయించి అతని వద్ద అధిక సామాను వున్నట్లైతే అతడు ఇస్లామీ పరిభాషలో “సాహిబే నిసాబ్” (ధనవంతుడి) గా పరిగణించ బడతాడు. ఖుర్బానీ విధించబడటానికి జకాత్ లాగా అతడి ధనము పై సంవత్సరము గడవనఖ్ఖరలేదు.

4. ఒంటె, ఎద్దు, గేదె, పొటేలు, గొర్రె, మేక, మేకపోతు వీటన్నిటిలో దేనితోనైనా ఖుర్బానీ చేయవచ్చు. ఆది ఆడదైనా సరే మొగదైనా సరే.

5. ఖుర్బానీ ఇవ్వబోయే ఒంటెకు కనీసం 5 సంవత్సరాలు నిండి వుండాలి. అలాగే ఎద్దు, గేదెకు 2 సంవత్సరాలు నిండివుండాలి. పొటేలు, గొర్రె, మేక, మేకపోతు కనీసం 1 సంవత్సరం నిండి వుండాలి. కాని గొర్రె, పొటేలుకు 6 నెలల వయస్సు వున్నా అవి చూట్టానికి 1 సంవత్సరము నిండినవాటిలా, లావుగా వున్నట్లైతే వాటితో కూడా ఖుర్బానీ చేయవచ్చు.

6. పెద్ద జెంతువు (ఒంటె, ఎద్దు...) ను ఏడుగురు కలిసి ఖుర్బానీ ఇవ్వొచ్చు. కాని ప్రతీ మనిషికి ఏడవ వంతు లభించాలి. ఒక వేళ ఎవరికైనా ఏడవ వంతు

లభించకపోతే వారందరిలో ఏ ఒక్కరి ఖుర్బానీ అంగీకరించబడదు. మేక, గొర్రె లాంటి చిన్న జెంతువులతో ఒక్కరు మత్రమే ఖుర్బానీ చేయగలరు.

7. ప్రయాణికుడి పై ఖుర్బానీ విధించబడలేదు. ఖుర్బానీ ఇచ్చేందుకు వీలుంటే అతడు కూడా ఖుర్బానీ ఇవ్వచ్చు.

8. పెద్ద జెంతువులో భాగస్వాములైన వారందరూ సమ్మతించి మాంసాన్ని పంచిపెట్టేయాలని అనుకున్నా లేదా మొత్తం కలిపి వండేయాలని నిర్ణయించుకున్నా అది సక్రమమే అవుతుంది. అందులో తప్పేమీ లేదు.

9. జెంతువులో ఏదైనా లోపం వుంటే దానితో ఖుర్బానీ చేయరాదు.

10. ఖస్సీ చేయించిన (అనగా వట్టలు కొట్టేసిన) మేక, గొర్రె తో ఖుర్బానీ చేయడం సక్రమమే కాదు, అది ఉత్తమము మరియు అఖిలషణీయం కూడా.

11. పండుగ నమాజు ముగించిన తరువాత నుండి జిల్ హిజ్జా నెల 12 వ తేదీన సూర్యుడు అస్తమించేంత వరకు ఎప్పుడైనా ఖుర్బానీ చేయవచ్చు.

12. ఖుర్బానీ విధించబడినప్పటికీ ఈ మూడు రోజుల్లో ఎవరైనా ఖుర్బానీ చేయలేకపోతే అతడు ఖుర్బానీ కోసం

తెచ్చిన జెంతువును పేదలకు ఇచ్చేయాలి, ఒక వేళ జెంతువును కూడా కొనకపోతే దాని వెలను పేదలకు దానం చేసేయాలి.

13. ఖర్బానీ కొరకు జెంతువును తెచ్చుకున్న తరువాత అందులో ఏదైనా లోపము వుంటే మరో జెంతువును తెచ్చి ఖర్బానీ చేయాలి. ఒక వేళ అతడిలో మరో జెంతువు కాని తెచ్చే శక్తి లోకపోతే దాన్నే ఖర్బానీ ఇవ్వాలి.

14. ఖర్బానీ కొరకు తెచ్చిన జెంతువు దొంగలించబడినా, పారిపోయినా మరో జెంతువు తెచ్చి ఖర్బానీ ఇవ్వాలి. మరొకటి కొనే స్థామత లేకపోతే అతని పై ఖర్బానీ విధికాదు. మరో జెంతువు కొన్న తరువాత తప్పిపోయిన జెంతువు మరులా దొరికినట్లైతే ధనికుడు వాటిలో ఏ వక్రట్టినైనా ఖర్బానీ ఇస్తే సరిపోతుంది. కాని పేదవాడు రెండిటి ఖర్బానీ ఇవ్వాలి. (ఈ మసలా ఇలాగే వుంది. కొంత మందికి ఇది విచిత్రంగా కనిపిస్తుంది. దీనికి గల కారణమేమిటో వారు ధర్మవృద్ధులను అడిగి తెలుసుకోగలరు).

15. ఖర్బానీ ఇచ్చిన తరువాత మాంసాన్ని మూడు

భాగాలుగా విభజించి ఒక భాగాన్ని పేదలకు పంచిపెట్టడం, మరో భాగాన్ని బంధు, మిత్రులకు ఇవ్వడం మిగిలిన భాగాన్ని స్వయంగా తినడం ఇది ముస్తహబ్ (అంటే అభిలషణీయం). ఎవరైనా ఇలా మూడు భాగాలుగా విభజించకుండా మొత్తం పేదలకు పంచినా, లేదా తమ ఇంట్లోవారే వాడుకున్నా తప్పేమీ లేదు.

16. ఖర్బానీ మాంసము ముస్లింలకే కాదు ఇతరులకు కూడా ఇవ్వొచ్చు.

17. తమ జెంతువును స్వయంగా తమ చేతులతో జుబాహ్ చేయడం అత్యుత్తమం. కాని జుబాహ్ చేసే పద్ధతి కూడా తెలిసివుండాలి. లేకపోతే కనీసం జుబాహ్ చేసేటప్పుడు అక్కడే వుండాలి.

18. ఖర్బానీ చేయాలనుకునేవారు మొదటి జిల్ హిజ్జాహ్ నుండి ఖర్బానీ చేసేంతవరకు తమ వెట్టుకలు, గోళ్ళు తీయకూడదు. ఖర్బానీ ఇచ్చిన తరువాత తీయాలి. కాని ఇది తప్పనిసరి విధి కాదు. మొగ్గుచూపవలసిన కార్యము మాత్రమే.

19. తమ ఖర్బానీ చేసిన తరువాత ఇతరుల తరుపు నుండి ఈసాలే సవాబ్ కోసం (ఇతరులకు వుణ్యం

లభించాలని) స్వచ్ఛందంగా ఖర్చానీ చేయాలనుకుంటే అది కూడా చేయవచ్చు.

అలా చేసిన తరువాత దాని మాంసాన్ని కూడా పైన చెప్పిన విధంగా మూడు భాగాలలో విభజించవచ్చు, లేదా తమ ఇష్టప్రకారం వాడుకోవచ్చు. కాని ఎవరైనా చనిపోతూ అతని డబ్బుతో అతని తరపున ఖర్చానీ చేయమని ఆదేశించినట్లైతే ఖర్చానీ చేసి మొత్తం మాంసాన్ని పేదలకు దానం చేసేయాలి. దాన్ని ఏ రకంగానూ ఉపయోగించకూడదు.

20. ఖర్చానీ ఇచ్చిన జెంతువు చర్మాన్ని స్వయంగా వాడుకున్నా సరే, లేదా పేదలకు ఇచ్చేసినా సరే. కాని దాన్ని అమ్మితే మాత్రం వచ్చిన డబ్బు మొత్తం దానం చేసేయాలి. దాన్ని వాడుకునే ప్రశక్తే లేదు.

21. ఖర్చానీ చేసిన తరువాత దాని మాంసము లేదా చర్మము ఏదికూడా కసాయివాడికి వేతనంగా ఇవ్వడం సరికాదు.

22. ఖర్చానీ ఇచ్చిన జెంతు చర్మము లేదా దాన్ని అమ్మితే వచ్చిన డబ్బును మసీదు, మద్దరసా, హాస్పిటల్ వగైరా నిర్మించేందుకు లేదా వాటి మరమ్మత్తు చేయించేందుకు

ఉపయోగించరాదు. అలాగే ఏ ఇతర మంచి పనులకీ దాన్ని ఉపయోగించరాదు. దాన్ని పేదలకు మాత్రమే దానంగా ఇవ్వాలి.

23. హలాల్ పశువుల అవ్వవాలలో ఈ క్రింది వాటిని తినడం హరామ్ (నిషేధితం)

1. రక్తం, 2. సంతానాభివృద్ధి అవ్వవాలలు, 3. మూత్రాశయము, 4. వృషణము/అండము, 5. పిత్తాశయము, 6. వెన్నెముక్క మధ్యలో వుండే చిక్కటి పదార్థం, 7. మాంశ గ్రంథి.

24. ఖుర్బానీ ఇవ్వబోయే జెంతువు యొక్క పాలు పితకడం లేదా దాని వెంట్రుకలు కత్తిరించడం సమన్వసం కాదు. ఒకవేళ ఎవరైనా ఇలా చేస్తే ఆ పాలూ, వెంట్రుకలు లేదా వాటి ఖరీదు పేదలకు దానం చేసేయాలి.

25. జెంతువును జుబాహ్ చేయకముందు కత్తిని బాగా పొదును పట్టాలి. ఒక జెంతువును మరో జెంతువు కళ్ళముందు జుబాహ్ చేయకూడదు. జుబాహ్ చేసిన వెంటనే దాని చర్మాన్ని తీసి మాంసము ముక్కలు చేయకూడదు. జెంతువు పూర్తిగా చల్లబడేంతవరకు వేచివుండాలి.

మొదటి అధ్యాయం.....

(26) జిల్ హిజ్జాహ్ మాసపు మొదటి పది రోజులు చాలా ఘనత గలవి. కాబట్టి మొదటి తేదీ నుండి తొమ్మిదవ తేదీ వరకు ఎవరైనా ఉపవాసము పాఠించగలిగితే చాలా మంచిది. యామె అరఫా/అరఫా రోజు అనగా జిల్ హిజ్జా నెల తొమ్మిదవ తేదీన ఉపవాసము పాఠించడం ముస్తహబ్ (అభిలషణీయం). ఈ రోజు ఉపవాసము పాఠించడం గురించి ఎంతో ఘనత హదీసులలో చెప్పబడింది.

27. జిల్ హిజ్జాహ్ తొమ్మిదవ తేదీ ఉదయం నమాజు (ఫజర్) నుండి పదమూడవ తేదీ అసర్ నమాజ్ (సాయంత్రం చేసే నమాజు) వరకు ప్రతీ ఫరజ్ నమాజ్ (సామూహికంగా చేసే నమాజు) తరువాత బిగ్గరగా తక్బీరే తష్రీఫ్ చదవాలి.

స్త్రీలు మాత్రం నెమ్మదిగా చదవాలి. తక్బీరే తష్రీఫ్ అంటే:

“అల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ లా ఇలాహా ఇల్లాల్లాహు వల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ వల్లాహిల్ హంద్”

28. పండుగ రాత్రి (అనగా రేపు ఉదయాన్నే పండుగ వున్నట్టే ఇవాల్ని రాత్రి) జాగరము చేసి ప్రార్థించడం మంచిది. హదీసులో ఇలా వుంది: “పండుగ రాత్రి దైవారాధనలో నిమగ్నమై వున్న వ్యక్తి యొక్క హృదయం రేపు అందరి హృదయాలు మరణించే రోజున కూడా మరణించకుండా సజీవంగానే వుంటుంది”.

29. పండుగ రోజు ఆరు అదనపు తక్బీర్లతో రెండు రకాత్లు నమాజు ఆచరించడం వాజిబ్ (అనగా తప్పనిసరి విధి).

30. పండుగ నమాజు కొరకు వెళ్ళేటప్పుడు అలాగే నమాజు తరువాత ఇంటికి తిరిగి వచ్చేటప్పుడు కొంచెం బిగ్గరగా తక్బీరే తష్ రీఫ్ చెప్పడం ముస్తహబ్ (అభిలషణీయం).

31. పండుగ నమాజు కొరకు ఒక దారిన వెళ్ళి మరో దారి నుండి తిరిగి రావాలి.

32. పండుగ రోజు మిగతా రోజులకన్నా కొంచెం త్వరగా లేవడం, వున్న దుస్తులన్నిటిలో మంచి దుస్తులను ధరించడం, సుగంధం పూసుకోవడం, మిస్సాక్ చేయడం, ఈద్గాహ్ కు త్వరగా వెళ్ళడం మరియు నడిచి వెళ్ళడం

సున్నత్ (సాంప్రదాయం).

33. ఖుర్బానీ చేసేవారు ఆ రోజున ఖుర్బానీ ఇచ్చిన మాంసమును ముందుగా భుజించడం దానికి ముందు ఏమీ భుజించకుండా వుండటం ముస్తహబ్.

ఖుర్బానీ శేర్షేతి షేరియే చేడేతే శేల్కేసే

దోషాల...

ముందు పశువును ఖిబ్లా వైపుకు తిప్పి పండబెట్టాలి, తరువాత ఈ క్రింది దువా చదవాలి:

**ఇన్నీ వజ్జహ్తు వజ్జహయ్ లిల్లాజీ ఫతరన్
సమావాతి వల్ అర్జ హనీఫ్ వమా అన మినల్
ముప్రికీన్. ఇన్న సలాతీ వ నుసుఫీ వ మహ్మాయ్
వ మమాతీ లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్. లా
షరీకలహ్ వ బిజాలిక ఉమిర్తు వ అన మినల్
ముస్లిమీన్. అల్లాహమ్మ మిన్ క వ లక.**

ఆ తరువాత “బిస్మిల్లాహి అల్లాహ్ అక్బర్” అంటూ జుబాహ్ చేయాలి. జుబాహ్ చేసిన తరువాత ఈ దువా చదవాలి:

అల్లాహమ్మ తకబ్బల్ మిన్నీ కమా తకబ్బల్త మిన్

హబీబిక ముహమ్మద్ వ ఖలీలిక ఇబ్రహీమ్

అలైహిమన్ సలాతు వస్సలామ్

నోట్: ఇతరుల తరపున ఖుర్బానీ చేసినట్లైతే “మిన్నీ” కు బదులుగా **మిన్** తరువాత వారి పేరు చెప్పాలి. (ఉదా:- సులైమాన్ తరపున ఖుర్బానీ చేస్తే “మిన్నీ” కు బదులు “మిన్ సులైమాన్” అనాలి.

(అబూదావూద్: 2/386; మిష్కాత్: 128)

ఖుర్బానీ స్మృతి శ్రేయోకావేళిని గ్రహణశీలం

మనస్సు నుండి ఇహలోకపు వాంఛలను తొలగించడం, తమ యావత్తు అనగా ధన సంపదలు, భార్య పిల్లలు, మరియు తమ ప్రాణం కన్నా దైవ వాంఛకు ప్రాముఖ్యతనివ్వడం ఇది ఖుర్బానీ యొక్క పరమార్థం. కాబట్టి హజ్రత్ ఇబ్రహీమ్ అలైహిస్సలామ్ గారి త్యాగాన్ని గుర్తుచేసుకొని మనం పశువులని జుబాహ్ చేసి దేవుని సన్నిధిలో మన విధేయతను చాటుకునే ఈ సందర్భమున మనం అన్ని బిద్ఆత్, ఖురాఫాత్ మరియు ధర్మ విరుధమైన సాంప్రదాయాలనిటినీ వదిలేస్తామని శబదం చేద్దాం, అలాగే ఖురాన్ మరియు హదీసు

ప్రకారం జీవితం గడిపేందుకు ఎటువంటి త్యాగానికైనా వెనుకాడమని వాగ్దానం చేద్దాం. అల్లాహ్ తఆలా మనందరికీ ధార్మిక జీవితమే గడిపే సౌభాగ్యాన్ని కల్పించుగాక. ఆమీన్...

ఇదారా అప్రెషియల్ ఉలూమ్

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఓ పేరుగాంచిన ధార్మిక విద్యాసంస్థ ఇదారా అప్రెషియల్ ఉలూమ్. ఇందులో 837 మంది విద్యార్థులు బోర్డింగ్ లో వుంటూ ధార్మిక విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. వారిలో ఎక్కువ శాతం పిల్లల ఖర్చు మద్దరసా నే భరిస్తుంది.

ధరలు గగనానికి చేరుకొని చిన్న ఇల్లు కూడా గడవడం కష్టంగా మారిన ఈ కాలంలో ఇంత మంది విద్యార్థులతో కూడిన ఈ మద్దరసా కేవలం అల్లాహ్ దయతో, సాటి ముస్లిం సోదరుల ఆప్యాయతతో నే నడపగలుగుతున్నాము.

కాబట్టి మద్దరసా యొక్క ఎదుగుదల కొరకు ముస్లిమ్ సోదరులందరూ తమ వంతు సాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

వస్సలామ్
ముహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖవీ
డైరెక్టర్